

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114212391
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3114212391.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX a maloletého J. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, v konaní zastúpenými kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., deti rodičov: F. B., bytom K., J. XX/XX/Y., t. č. K., Q. X a J. B., bytom K., J. XX/XX/Y., o zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. februára 2015, č.k. 30P/122/2014-69, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného pre mal. F. a mal. J. za obdobie do 28.02.2015, p o t v r d z u j e, za obdobie od 01.03.2015 rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v tomto rozsahu vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd svojím rozsudkom návrh otca na zníženie výživného pre mal. F. a mal. J. zamietol, vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že mal. F. a mal. J. pochádzajú z manželstva, ktoré je stále platné. Rozsudkom ťamojšieho súdu, č.k. 31P/283/2012-87 zo dňa 10.12.2013 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli mal. F. a J. zverení do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť mal. F. výživné vo výške 90 Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2013 a mal. J. sa zaviazal platiť výživné s účinnosťou od 01.09.2012 vo výške 70 Eur mesačne. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že rodičia nežili v spoločnej domácnosti od 21.09.2012, starostlivosť o obe deti zabezpečovala ich matka. Otec detí pracoval do 25.10.2012 v zahraničí vo firme X. v Q. s príjmom 1.750 Eur mesačne. Pracovný pomer v zahraničí skončil dohodou, nakoľko zamestnávateľ už nemal prácu. Od 18.02.2013 bol zamestnaný v obchodnej spoločnosti X. ako operátor, s priemerným mesačným príjmom vo výške 764 Eur netto. Matka s deťmi bývala v 3-izbovom prenajatom byte s nákladmi na bývanie 380 Eur mesačne. Od 01.01.2013 do 21.11.2013 pracovala v SBS B. s príjmom cca 350 Eur netto. V čase rozhodovania bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 Eur a prídavky na tri deti vo výške 69,30 Eur. Okrem mal. detí F. a J. mala vyživovaciu povinnosť ešte k plnoletej dcére F. V., ktorá pochádzala z jej predchádzajúceho vzťahu. Otec na potreby F. prispieval mesačne sumou 80 Eur. Mal. F. mal X rokov a navštevoval X. ročník základnej školy. Navštevoval odborné ambulancie, nefrologickú, psychologickú, psychiatrickú a pedopsychologickú. Mal. J. mal X roky a matka s ním bola na materskej dovolenke. Mal zdravotné problémy a navštevoval psychiatrickú, psychologickú a alergiológickú ambulanciu. V súčasnosti má mal. F. X rokov, je žiakom X. ročníka základnej školy, je zdravý a výdavky s ním má matka bežné, primerané jeho veku a potrebám. Mal. J. má X rokov a X mesiace, matka je s ním na predĺženej rodičovskej dovolenke a pobera rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a prídavky na tri deti. Otec detí je zamestnaný od 18.02.2013 ako operátor v spoločnosti X.. V čase od marca 2014 do 06.11.2014 bol práceneschopný a poberal nemocenské dávky za mesiace

apríl až október spolu vo výške 3.439,33 Eur, čo je priemerný mesačný príjem nemocenských dávok vo výške 449,68 Eur. Od novembra 2014 začal pracovať a v novembri 2014 mal čistý zárobok 449,68 Eur a v decembri 2014 mal čistý zárobok 701,05 Eur. V danom prípade okresný súd skúmal zmenu pomerov v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť k mal. deťom F. a J. za čas od podania návrhu na zníženie výživného, t. j. od 14.07.2014. Od posledného rozhodovania o určení výšky výživného vo februári 2014 (rozhodoval Krajský súd v Trenčíne) a otcovho návrhu na zníženie výživného v júli 2014 uplynulo 5 mesiacov. Mal. F. mal pri poslednom rozhodovaní o určení výšky výživného X rokov a navštevoval X. ročník základnej školy, v súčasnosti má mal. F. X rokov, je žiakom X. ročníka základnej školy. Mal. J. mal pri poslednom rozhodovaní o určení výšky výživného tri roky a matka s ním bola na materskej dovolenke. Mal zdravotné problémy a navštevoval psychiatrickú, psychologickú a alergiológickú ambulanciu. V súčasnosti má maloletý J. V. roky a K. mesiace a matka je s ním na predĺženej rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a prídavky na tri deti. Mal a stále má zdravotné problémy, ako pri poslednom rozhodovaní o určení výšky výživného. Matka je rovnako ako pri poslednom rozhodovaní o určení výšky výživného na materskej dovolenke s rovnakým príjmom z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. Má aj príležitostné príjmy z práce predavačky vo výške cca 200 Eur mesačne. Z uvedeného je preto zrejmé, že na strane mal. detí a ich matky nedošlo k výraznej zmene pomerov. K zmene pomerov došlo na strane otca, ktorý sa bol od marca 2014 do 06.11.2014 práceneschopný a jeho jediným príjmom boli iba nemocenské dávky za uvedené obdobie priemerne vo výške 491,32 Eur mesačne. Ako sám otec uviedol, problém mu nastal niekedy v máji alebo v júni 2014, kedy mu exekúciou na neuhradené výživné začal exekútor vykonávať zrážky z nemocenských dávok mesačne v sume 250 Eur a príjem otca sa znížil na sumu cca 250 Eur mesačne. Preto otec podal v júli 2014 návrh na zníženie vyživovacej povinnosti. Okresný súd mal v danej situácii za to, že pokiaľ by si otec v minulom období, kedy mal dostatočný príjem, riadne plnil súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť, nebol by sa v čase svojej práceneschopnosti dostal do situácie, kedy sa jeho nižší príjem z nemocenských dávok dostal pod exekúciu a otcovi zostala na jeho potreby iba suma 250 Eur mesačne. Otec sa tak podľa názoru súdu dostal do uvedenej zlej finančnej situácie vlastným zavinením. Zodpovednosť za túto nepriaznivú finančnú situáciu otca nie je preto možné prenášať na mal. deti, ktoré sú výživou odkázané na svojich rodičov. V čase rozhodovania bol otec detí už štvrtý mesiac práceneschopný a jeho posledný príjem za december 2014 bol vo výške 701,05 Eur. S poukazom na ust. § 154 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, okresný súd nemohol prihliadnúť na otcovu informáciu, že dňom 17.02.2015 bol jeho pracovný pomer u jeho súčasného zamestnávateľa skončený uplynutím doby. Z týchto dôvodov okresný súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného pre mal. deti F. a J. nebol podaný dôvodne, a preto ho ako neodôvodnený zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 154 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec mal. detí a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že svoj návrh na zníženie výživného podal z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu a následnej dlhohodobej práceneschopnosti a zníženia jeho príjmu, čo malo za následok jeho neschopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške stanovenej rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 31P/283/2012-87 zo dňa 10.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 5CoP/3/2014-107 zo dňa 19.02.2014. Vytýkal súdu prvého stupňa, že neprihliadol na zmenu pomerov na jeho strane a bral do úvahy iba vyjadrenia matky, ktoré neboli podložené vierohodnými dokladmi. Tvrdil, že matka vykresľuje jeho osobu v zlom svetle, spochybňuje závažnosť jeho zdravotného stavu a odvoláva sa na trestné konanie voči nemu vedené, ktorého aktérom je ona, v snahe zbaviť ho otcovstva. Poukázal na lekársku správu z posudkovej komisie Sociálnej poisťovne, ktorou preukazoval závažnosť svojho zdravotného stavu. Zdôraznil, že preukázal, že jeho pracovný pomer končí 17.02.2015 z dôvodu uplynutia dohodnutej pracovnej doby.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že otec svoju vyživovaciu povinnosť k mal. deťom nikdy pravidelne neplnil. Naposledy výživné zaplatil v marci 2014, čo bolo však výživné za január 2014 a odvtedy od otca žiadne výživné nedostala. V novembri 2014 otec ukončil práceneschopnosť, výživné napriek tomu doposiaľ neposlal. Ďalej uviedla, že voči otcovi detí je vedené trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ku ktorému je pripojené aj zanedbanie povinnej výživy, nakoľko na výživnom dlhuje sumu 3.830 Eur. Poukázala na skutočnosť, že otec detí pracuje u pána A.. Otec stratil

o deti záujem, nenavštevuje ich, nejaví vôbec žiadny záujem ani na Vianoce, Mikuláša, narodeniny a meniny. Pokiaľ otec detí uvádzal, že ona si nevie nájsť poriadne zamestnanie a že žije nad pomery, zdôraznila, že pracuje na dohodu, nakoľko jej zamestnávateľ vychádza v ústrety, čo sa týka mal. detí a po finančnej stránke jej pomáha rodina a priateľ, a čo sa týka oblečenia, nakupuje len v „sekáci“.

Kolízný opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny za obdobie do 28.02.2015 a za obdobie od 01.03.2015 je potrebné rozsudok okresného súdu zrušiť a v tomto rozsahu vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h), ods. 2 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Občianske súdne konanie je ovládané prejednacou zásadou, v dôsledku ktorej povinnosť tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je jednak vecou účastníkov konania ako i opatrovanského súdu. Dokazujú sa len tie skutočnosti, ktoré zostávajú medzi účastníkmi sporné. Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci konania. Platí zásada, že každý z účastníkov (a teda nielen ten, kto sa domáha určitého práva alebo nároku) preukazuje tie skutočnosti, z ktorých vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Súd je povinný v opatrovanskom konaní vykonať aj ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli (§ 120 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd môže hodnotenie dôkazov, vykonané okresným súdom, preskúmať len vtedy, pokiaľ je toto hodnotenie v rozpore s pravidlami logického myslenia. Odvolací súd je aj v nesporovom konaní viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje len vtedy, ak má za to, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 213 ods. 3 O.s.p.) a môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov za podmienky, že ich nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník navrhol, alebo môže doplniť dokazovanie aj vykonaním ďalších dôkazov, ak to považuje za potrebné, aj keď to účastník nenavrhol.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozsudku krajský súd zistil, že okresný súd vo veci vykonal všetky účastníkmi navrhnuté, resp. označené dôkazy, ako aj tie, ktoré sám považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a tieto dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 132 O.s.p. Krajský súd je podľa § 213 ods. 1 O.s.p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, neboli dôvody na opakovanie už vykonaného dokazovania alebo doplnenie dokazovania vykonaním ďalších dôkazov (§ 213 ods. 5 O.s.p.).

Krajský súd si v plnom rozsahu osvojil skutkový stav zistený súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny, a to za obdobie do 28.02.2015. Zo svojich zistení vyvodil okresný súd aj správny právny záver a krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi okresného súdu v napadnutom rozsudku a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje, pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa do 28.02.2015. K námietkam otca, ktoré boli v odvolaní vznesené, krajský súd dodáva nasledovné:

V danej veci sa otec mal. detí domáhal zníženia rozsahu svojej vyživovacej povinnosti s poukazom na zmenu svojich pomerov vyplývajúcu zo zníženia jeho príjmu počas práceneschopnosti od marca 2014 do 06.11.2014, keď poberal v tomto období nemocenské dávky vo výške 491,32 Eur mesačne. Z uvedených nemocenských dávok otcovi v máji/júni 2014 začal súdny exekútor vykonávať zrážky na výživné, ktorá skutočnosť viedla otca k návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že pokiaľ by otec riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť, mal by dostatočný príjem na splnenie si súdom stanovenej vyživovacej povinnosti i v čase svojej práceneschopnosti. Do zlej finančnej situácie sa dostal vlastným zavinením a nie je možné prenášať na mal. deti, ktoré sú výživou odkázané na svojich rodičov, skutočnosť, že otec si v minulosti, keď mal dostatočný príjem, bezdôvodne riadne svoju vyživovaciu povinnosť k mal. deťom, stanovenú súdnym rozhodnutím, neplnil. Za významné v danej veci považoval odvolací súd i skutočnosť, že od 06.11.2014 otec riadne pracoval, pričom z lustrácie Sociálnej poisťovne bolo zistené, že v novembri 2014 otec dosiahol príjem okrem nemocenských dávok vo výške 555,18 Eur,

v decembri 2014 vo výške 923,10 Eur, v januári 2015 vo výške 897,85 Eur a do 17.02.2015 vo výške 314,10 Eur, ktoré sumy predstavovali jeho vymeriavací základ.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd je toho názoru, že nepochybne bolo v možnostiach a schopnostiach otca mal. detí, aby plnil svoju vyživovaciu povinnosť pre mal. deti v súdom stanovenej výške a nebol dôvod vyhovieť jeho návrhu na zníženie výživného za obdobie do 28.02.2015.

Z obsahu spisu sa javí, že iná situácia mohla nastať od 01.03.2015, keď dňa 17.02.2015 nepochybne došlo k skončeniu pracovného pomeru otca, ktorý bol dohodnutý na dobu určitú, o ktorej skutočnosti mal súd prvého stupňa vedomosť (súd prvého stupňa rozhodoval vo veci samej dňa 16.02.2015).

Z lustrácie Sociálnej poisťovne odvolací súd zistil, že vymeriavací základ otca bol v marci 2015 vo výške 41,94 Eur, v apríli 2015 vo výške 57,67 Eur, v máji 2015 vo výške 55,05 Eur, pričom je vedený ako zamestnanec od 27.02.2015 u zamestnávateľa P. A., K., L. O. XX.

Vzhľadom na uvedené neboli predpoklady pre potvrdenie alebo zmenu rozsudku súdu prvého stupňa za obdobie od 01.03.2015, keď pomery otca mal. detí (o skončení pracovného pomeru otca dňa 17.02.2015 mal súd vedomosť) neboli okresným súdom dôkladne prešetrené. Zistenie skutočností, aký pracovný pomer uzavrel otec s terajším zamestnávateľom, či sa dostatočne zaujímal o prácu v riadnom pracovnom pomere, aké sú schopnosti a možnosti otca nájsť si prácu, z ktorej by dosahoval príjem umožňujúci mu platiť výživné pre mal. deti v súdom stanovenej výške, aké sú jeho majetkové pomery, či sú naplnené predpoklady aplikácie ust. § 75 Zákona o rodine, atď., vyžadujú dokazovanie, ktoré presahuje rámec dokazovania vykonávaného odvolacím súdom.

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného pre mal. F. a mal. J. za obdobie do 28.02.2015, potvrdil a za obdobie od 01.03.2015 rozsudok okresného súdu zrušil a v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Po doplnení dokazovania v naznačenom smere, prípadne ďalšieho dokazovania, ktorého potreba nastane v priebehu konania pred súdom prvého stupňa, súd prvého stupňa opätovne rozhodne o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. F. a mal. J. za obdobie od 01.03.2015.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.